

рия на Юго-западна Африка, съ изключение на туземните територии, на испанската зона от Мароко и на испанските колонии, на Нова Земя и на Южна Родезия. Южноафриканският съюз, Египет и Нова Зеландия съ ограничили приложението на конвенцията само въ известни части от тяхните територии-майки.

Възприетата номенклатура е *междинната* номенклатура предложена въ Паризъ на 19 октомври 1929 год. от международната комисия за 10-годишната ревизия на носологичните номенклатури. Излагани въ по-големи подробности статистики съ допусти, ако съ нагодени така, че да могат да бъдат приведени, чрезъ групиране, къмъ международната номенклатура. Промъни, проведени въ тази номенклатура (наречена въ конвенцията основна номенклатура), могат да влязат въ сила само от 1 януари 1940 год. или от 1 януари всяка последующа десета година. Промъни, възприети най-малко една цъла година преди датата на 10-годишната ревизия въ една свикана за тази цел конференция и от едно мнозинство най-малко $\frac{1}{3}$ от договорните правителства, влизат въ сила от датата на следващата 10-годишна ревизия. Изменената по този начинъ номенклатура ще замества действуващата основна номенклатура от тази последната дата или, най-късно, от 1 януари следната година.

Съ огледъ на ревизиране основната номенклатура, договорните правителства се съгласяват да се съобразяват напълно съ докладите на всяка международна комисия, която ще бъде свикана по същия начинъ и съ същите задачи както международната комисия от 1929 год. за 10-годишната ревизия на носологичните номенклатури.

Брачната плодовитост във връзка съ дохода въ Норвегия. — При преброяването на населението въ 1930 год. преброятелните карти били изпратени, както и през 1910 год., на данъчните власти за да нанесат на тяхъ съответните данни върху имотното състояние, дохода и размъра на облога за фискалната 1930/1931 год. Тези сведения били използвани за една специална анкета върху плодовитостта на браковете въ градските агломерации Осло и Акаръ споредъ продължителността на брака, броя на децата и занятието, женитбите, бидейки разпределени споредъ дохода на съпруга. Анкетата била ограничена само до браковете просъществуващи 10 и по-малко години до 1930 год. и при които съпругата въ време на женитбата е била на възраст от 20 до 30 години. Установени били три социални класи: 1) работници, 2) служащи, 3) други (свободни професии, шефове на заведения и пр.). За всяка от тези групи браковете се разпределили споредъ дохода и споредъ годината на бракосъчетанието; за всяка от подгрупите е посочванъ броят на браковете и средният брой деца на бракъ. Резултатите от анкетата показвали, че у работниците средният брой деца намалява съ нарастването на дохода. У служащите средният брой деца намалява съ ръста на дохода до 3—4,000 крони; надъ тази цифра средният брой деца расте съ нарастването на дохода. Относно групата „други“ сведенията съ доста неправилни. И тукъ се констатира най-напрѣдъ едно намаление, после увеличение на средното съ ръста на дохода. За всички почти групи средният брой деца следъ 10 години брачъ живът е малко по-доле отъ 2; само за работниците отъ групата съ доходи подъ 2,000 крони средната е слабо по-висока.

Разпределение на вносните стоки въ свободната държава Ирландия споредъ страните на производство. — Отъ 1 януари 1935 год. статистиките за вноса се изработват споредъ страните на производство на стоките, въмѣсто споредъ страната на консигнацията на стоките, като се изискват свидетелства за производство на всички внасяни въ Ирландия стоки. Отъ началото на 1930 год. статистиките за вноса на ограниченъ брой стоки бивали публикувани и споредъ страната на производство и споредъ страната на консигнацията въ годишните публикации по външ-

ната търговия на свободната държава Ирландия. По бюджетни причини, за въ бъдеще не ще е възможно да се изработват статистиките за цѣлата търговия по тази двойна класификация.

Статистиката на външната търговия въ Турция. — Отъ 1 януари 1935 год. вносителите и износителите съ задължени да посочват, при деклариранието на страната на мѣстопроизхода и мѣстоназначението, при вноса: страната на мѣстопроизхода или на производството на стоката; при износа: страната на консумацията; при износа на консигнация: последното известно мѣстоназначение. Освенъ това, митнишките власти могат да изискват отъ декларатора да представи нужните документи за удостовърение точността на неговата декларация.

Преброяване на населението въ Турция, 1935 г. — Съ законъ отъ 29 май 1934 г. е било постановено, да се предприеме презъ течение на 1935 г. второ по редъ общо преброяване на населението въ републиката (първото е станало на 28 октомври 1927 г.), като, по решение на Министерския съветъ, обсегътъ на преброяването можелъ да бъде разширенъ, за да обхване и стопанската дейност на страната въ областта на земедѣлието, индустрията и търговията. На Централното статистическо бюро въ Анкара се възлагала грижата да устрои предварително, презъ течение на 1934 г., пробни преброявания въ нѣколко подбрани селища, за да се изпитатъ и установятъ най-подходните програма и методъ за извършване на същинското преброяване. Предвидъ на особените затруднения относно подбирането на подходящи вещи лица за преброятели, законыта задължаватъ всяки знаещи да чете и пише житель на републиката безъ разлика на вѣра и народностъ да изпълни службата на агентъ-преброятел, която би му била повѣрена отъ управителя на областта, окръга или община; никакво изключение не се допуштало, освенъ по решение на Министерския съветъ за известни категории лица. Който би се отказалъ безъ уважителни причини да изпълни възложената му длъжност на преброятел, се наказвашъ съ глоба отъ 5 до 25 турски лири, замънявана съ затворъ въ случай на неплащане глобата.

Подготовката и изпълнението на преброяването съ станали подъ ръководството на директора на Швейцарското федерално статистическо бюро д-ръ Брюшвайлеръ, специално поканенъ и ангажиранъ за това отъ ангorskото правителство. Той престоялъ въ Турция повече отъ една година и успѣлъ съ авторитета и усилията си да ангажира съдействието и сътрудничеството на всички власти, учреждения и сдружения въ страната за добрия изходъ на преброяването. Държавните чиновници отъ администрацията и отъ останалите ведомства, интелигентните служащи въ частните заведения и учреждения, студентите и учащите отъ всичките учебни заведения, изобщо цѣлата интелигенция била поставена въ услуга на преброяването. Изъ тия срѣди били подбрани 100,000 преброятели и 20,000 контрольори, съ помощта на които било изпълнено това статистическо предприятие. Всички чиновници отъ държавното статистическо бюро въ Анкара били прѣснати и обхождали въ течение на 2—3 месеца преди датата на преброяването селищата изъ цѣлата страна, за да школуватъ и подгответъ мѣстните власти и опредѣлени са за агенти по преброяването въ изпълнение на тяхните длъжности. Пробни преброявания били предприети и извършени въ много селища, наброяващи до $1\frac{1}{2}$ мил. жители (10% отъ цѣлото население на страната). Наложило се, въ връзка съ преброяването, да се направи за пръвъ пътъ номериране на сградите и на всички други мѣста и помѣщания, които служатъ за жилища на населението — между друго и на пещери, каквито обитавали жителите на нѣкои отдалечени мѣста въ Анадола.

Самото преброяване се извършило въ недѣля на 24 октомври и се ограничило само до обекта население. Поради особените условия въ страната и за да се осигури добрия редъ и бързото изпълнение